

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2020

1134/02.05.01/2020

Khall 31.08.2020 § 207

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Harkinnanvaraisen avustuksen kriteereissä huomioidaan myös koronaviruksen vaikutukset, jotka on eriteltävä hakemuksessa.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemukseen merkittävä se, milloin valtuusto ne käsittelee ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitetyt toimenpiteet tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Avustuksen myöntämisen ehtona on myös, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytyksen turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään 60 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä.

Hakemukset tulee toimittaa 31.8.2020 mennessä.

Hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki ne perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden tasapainottamiseen liittyviin ongelmiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei voida saada yleisistä tilastoista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa avustuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa valtionosuuden korotuksen käytölle seuraavat ehdot hyväksytyin talouden tasapainotussuunnitelman lisäksi:

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätäntävällässä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttötalous- että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu tukemaan kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta

riippumatta.

2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin , jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen velanhoitokustannuksiin , alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2020 tilannetta. Perusteissa tulee erityisesti tuoda esille ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousongelmien parantamiseksi.

Kuntien harkinnanvaraisesta valtionosuuksien korotuksesta päättää valtiovarainministeriön esityksestä valtioneuvosto. Kuntien valtionosuuslain 49 §:n 6 momentin mukaan korotuksen maksamisen ajankohdasta päättää valtiovarainministeriö. Myönnetty korotukset maksetaan kuitenkin vuoden 2020 loppuun mennessä.

Euran kunta sai vuonna 2019 harkinnanvaraista valtionosuutta 900.000 euroa ja kunnan tasapainotoimet ovat purreet talouden kehitykseen. Arvio kuluun vuoden talouden tuloksesta on nollatulos. Mikäli koronapandemian toista vaihetta ei tule, talous tältä vudelta toteutuu talousarviota parempana. Paine on erityisen suuri investointien toteuttamiseen.

Työpaikkamenetykset ovat olleet Amcor Flexibles Finland Oy:n tuotannon päätyttyä kesäkuussa 2020 merkittävät 120-130 työpaikkaa. Työttömyys on noussut yli 10 prosenttiin.

Euran kunta sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2019.

Valmistelu ja lisätiedot: Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:
Kunnanhallitus päättää, ettei kunta hae harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

Asian käsittely

Asiasta käydyn keskustelun aikana kunnanhallituksen jäsen Petri Salminen esitti Esa Mäkitalon kannattamana, että Euran kunnanhallitus päättää hakea harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esitys hyväksyä yksimielisesti. Tähän ei esitetty eriäviä mielipiteitä.

Päätös

Kunnanhallitus:
Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti, että Euran kunnanhallitus päättää hakea harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.